

Motion till riksdagen 2009/10:N381

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag (tkr)	Förändring (tkr)
1:2	Verket för innovationsutveckling: FoU	1 903 795	180
1:5	Näringslivsutveckling	565 509	258
1:7	Turistfrämjande (Visit Sweden)	150 035	50
1:17	Konkurrensverket	126 551	-10
1:20	Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	22 950	-23
2:3	Exportfrämjande verksamhet	208 889	65
Nytt	Stöd till fri programvara		10
	Summa:		530

2 Produktivitetsdelegation

Vänsterpartiet menar att med den svaga produktiviteten i näringslivet kombinerat med den svåra ekonomiska krisen i världen bör en delegation upprättas som kan komma med förslag på hur Sverige ska stå starkt i framtiden.

Fel! Okänt namn

3 Innovations- och riskkapitalfond

Nyföretagandet minskar i Sverige. Det är allvarligt i en situation där de små och medelstora företagen står för en viktig del av en framtida ekonomisk återhämtning. Företagens möjligheter att få tillgång till kapital har allvarligt försämrats. Vi vill genomföra en extra utdelning från Vattenfall med 5 miljarder kronor för att skapa en ny riskkapitalfond. Den nya riskkapitalfonden ska agera marknadskompletterande. Detta uppdrag bedöms i det rådande ekonomiska läget vara relativt brett.

Fonden ska aktivt stimulera det breda näringslivets kapitalbehov, men med särskilt fokus på innovativa små och medelstora industri- och tjänsteföretag. Insatser som stärker det svenska näringslivets långsiktiga konkurrenskraft ska särskilt prioriteras. Detta kan t.ex. användas för satsningar på företag som verkar i branschen för miljöteknik.

4 Forska & Väx och biomedicin

Minskad efterfrågan i och utanför landet hos exportföretagen leder till minskad efterfrågan hos särskilt kunskapsintensiva små och medelstora företag. Deras innovationsinvesteringar drabbas extra hårt eftersom de drabbas både av finanskrisen och av efterfrågebortfallet. Även nyföretagandet drabbas.

Forska & Väx-programmet, som drivs av Vinnova, gör det lilla företaget till huvudaktör vid samarbete med forskningsutförare, vilket är en klar skillnad jämfört med de flesta andra statliga insatser som görs på FoU-området. Forska & Väx-programmet har lyckats med att knyta ihop småföretag med forskningskompetens som man inte har själv.

Vänsterpartiet menar att en ökning av medelstilledningen bör ske för att öka Forska & Väx-programmets möjligheter till att finansiera fler projekt. Med krisen som bakgrund föreslår vi en ökning av anslaget med 100 miljoner kronor årligen för 2010–2012. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Företag inom life science eller biomedicin tar lång tid att utveckla, särskilt för den tidiga utvecklingen av en produkt. Investeringar i nya tillväxtbolag genom riskkapitalbolag har tvärnitat. Biotechföretag hamnar ofta långt bak i kön på grund av stora risker i denna bransch. För att inte Sverige ska hamna efter i denna viktiga sektor föreslår Vänsterpartiet därför att 30 miljoner kronor årligen 2010–2012 destinerar speciellt till bioteknikföretag i tidig fas.

5 Innovativ upphandling

De små och medelstora företagen är de som under 2000-talet har stått för den stora ökningen av antalet anställda. En stor del av dessa har kommit i tjänste-

sektorn och andra sektorer med låg miljöpåverkan. För att påverka småföretagssektorn positivt under krisen måste t.ex. den offentliga upphandlingen förbättras och förstärkas i grön riktning. Med tanke på komplexiteten i samband med offentlig upphandling kan det vara nödvändigt med en särskild utbildning för dem inom offentliga sektorn som ska upphandla. Det är viktigt att de villkor och krav som ställs i förfrågningsunderlaget står i proportion till kontraktets storlek.

Vänsterpartiet föreslår att offentliga innovationsupphandlingar för miljö, energi, hälsa, säkerhet, IT och telecom ges en kraftfull statlig stimulans genom särskilt stöd för att minska riskerna som möter enskilda statliga myndigheter, landsting och kommuner i deras upphandlingsprocesser och som därmed hämmar upphandlingar av innovativa lösningar. Offentliga aktörer kan på så sätt använda den offentliga upphandlingen för att driva utvecklingen framåt vad avser FoU, innovationer och teknikutveckling på dessa områden. Vänsterpartiet föreslår att 50 miljoner kronor per år avsätts för detta stöd.

6 Demonstrationsanläggningar

För att stödja de små och medelstora företag som arbetar på växande marknader för miljöteknik och produktionssystem för integrerad energi- och materialproduktion, bör demonstrationsanläggningar för tekniska genombrott inom dessa områden byggas i Sverige med statligt stöd. Vi föreslår därför att frågan om demonstrationsanläggningar utreds under 2010, för att sedan under 2011 och 2012 kunna komma igång med själva processen. Medel avsätts ur Innovations- och riskkapitalfonden, vilket föreslås i vår motion 2009/10:N301.

7 Innovations- och såddkapital regionalt

Vi föreslår också 50 miljoner kronor per år under 2010–2012 till Almi för att öka satsningen på såddfinansiering och innovation regionalt. Denna verksamhet täcker ett viktigt område där även innovatörer och såddföretag utanför universitets- och högskolekretsen kan stödjas.

8 Kreditgarantiföreningar (KGF)

Aktörer som nu under krisen kan spela allt viktigare roller är de olika kreditgarantiföreningarna – under förutsättning att de ges bra förutsättningar. I dag finns kreditgarantiföreningar i flera län. Alla är samlade under en paraplyorganisation, Sveriges Kreditgarantiföreningar (KGF). Dessa föreningar har en unik möjlighet att arbeta i de regioner i landet som inte är traditionella stor-

Fel! Okänt namn på

stads- eller tillväxtcentra och där tillgången till riskvilligt kapital många gånger är bristfällig. Diskussionen har i stor utsträckning handlat om enbart riskkapital snarare än om krediter. Vänsterpartiet vill nu komplettera denna politik med ett utökat ansvarstagande även för småföretag i behov av krediter och där kommer KGF väl till pass.

Vi föreslår därför att staten hjälper till att kapitalisera kreditgarantiföreningarna med en början under nästa budgetår med 100 miljoner kronor, med 200 miljoner kronor 2011 och med 200 miljoner kronor 2012. Kreditgarantiföreningarna själva beräknar att en sådan satsning skulle ge 6 000 jobb fram till 2016, vilket motsvarar en kostnad på 36 000 kronor per jobb. För att underlätta uppbyggnad av kreditföreningar i Sverige bör det också finnas en nationell basfinansiering av verksamheten. Vänsterpartiet föreslår därför 5 miljoner kronor till basfinansiering per år i tre år.

9 Industriella utvecklingscentra (IUC)

IUC Sverige är en verksamhet som tillsammans med kompletterande regionala och nationella organisationer aktivt bidrar till att nya jobb skapas, effektivare organisationer byggs upp och nya verksamheter bildas. IUC består i dag av 15 IUC-bolag och över 500 direkta delägare kompletterade av 2 000 indirekta delägare. IUC samarbetar regionalt med universitet, högskolor, industriforskningsinstitut, regionförbund, kommuner, fackföreningar m.fl. Av de mer än 500 direkta delägarna är 91 % företag inom IUC.

I de kristider som vi genomlever, med en kraftig nedgång i industriproduktionen och en kraftig ökning av antalet arbetslösa, behövs det en kraftsamling för att bryta denna utveckling.

IUC arbetar med samverkansmodeller med industriforskningsinstituten för att identifiera företagens behov och skapa samarbete mellan företag och institut. De samordnar också utvecklingsprojekt tillsammans med små och medelstora företag och forskningsinstitut samt universitet och högskolor.

IUC arbetar också med avknoppningar från större företag för att göra dessa framgångsrika. På IT-området jobbar man med utveckling av IT-system hos företag. IUC sysslar också med kompetensutveckling i småföretag. En tung del är de branschprogram för först och främst basindustriområden där man hjälper till att utveckla de små och medelstora företagens roll. För att ytterligare utveckla IUC:s verksamhet och skapa ca 7 000 jobb på fem år, föreslår Vänsterpartiet att 103 miljoner kronor avsätts för 2010, 112 miljoner kronor för 2011 och 132 miljoner kronor för 2012 till IUC:s verksamhet.

10 Miljöteknik och Swentec

Regeringen avser att avsluta ett program om särskilda miljöteknikinsatser 2010. Detta program startades 2007 under en extrem högkonjunktur. Sedan

dess har som bekant produktionen rasat kraftigt. Vi menar att dels på grund av att miljöteknik i dag är ett av de stora tillväxtområdena, dels på grund av krisen så bör detta program förlängas. Sålunda anslår vi 150 miljoner kronor till miljöteknikinsatser 2011 och 2012.

Swentec startades av den förra regeringen tillsammans med v och mp. Efter det har Swentec förts in under regeringen och gjorts om till en tidsbegränsad delegation som ska avslutas 2010. Vänsterpartiet avvisar detta med motiveringen att bildandet av Swentec visat på att det finns ett stort behov av samordning vad gäller export av miljöteknik. Detta behov har inte minskat, snarare tvärtom. Andra aktiviteter som främjar export har inte en export av miljöteknik som en prioriterad fråga. Därför anslår vi fortsatt för 2011 och 2012 årligen 9 miljoner kronor till Swentec.

11 Besöksnäringen

Besöksnäringens tillväxt har varit mycket stark under de senaste åren. Mellan 2000 och 2007 har turismkonsumtionen i Sverige ökat med nästan 50 % i löpande priser. 2007 var omsättningen 237 miljarder kronor. Antalet sysselsatta i besöksnäringen har ökat med nästan 30 000 heltidsarbeten sedan 2000. Vårt mål är att Sverige ska bli ett av världens främsta turistländer under det kommande decenniet.

Vår bedömning är att besöksnäringen kan bli en av de branscher som går mot strömmen och behåller, eller rentav ökar, sin sysselsättning under de närmaste åren. Besöksnäringen är en bransch med en stor outnyttjad tillväxtpotential. Denna potential vill vi ta till vara. Vänsterpartiet avsätter därför för nästa år 50 miljoner kronor i ökade marknadsföringsinsatser för Sverige som turistland genom Visit Sweden.

12 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

Eftersom Vänsterpartiet hela tiden motsatt sig den borgerliga regeringens utförsäljning av statliga företag avslår vi denna kostnad på 23 miljoner kronor för nästa år.

13 Exportstöd för små och medelstora företag

För småföretag och medelstora företag är i dag exportmarknaden i stort sett en stängd marknad. Företagen saknar många gånger de verktyg som behövs

Fel! Okänt namn på

för att ta sig ut på mässor i utlandet, till enskilda företag och andra länder. Här kan staten fylla en viktig uppgift och gör så till en del. Exportrådet har dock slagit larm om att Sverige är på väg att hamna på efterkälken i förhållande till våra konkurrerande länder på nya stora marknader.

Vänsterpartiet menar att det är statens uppgift i en lågkonjunktur att bl.a. upprätthålla expertis och kompetens så att svenska små och medelstora företag inte tappar viktiga order och därmed jobb till sina konkurrenter.

Vi menar att, särskilt med tanke på lågkonjunkturen, stora ansträngningar måste göras för att öka exporten. För att detta ska kunna åstadkommas måste sålunda Exportrådets verksamhet förstärkas. Möjligheten till ökad aktivitet för de regionala exportrådgivarna måste stärkas. Exportrådgivningen över hela landet måste förtätas och förstärkas. Utbildningen av exportsäljare på universitet och högskolor måste förstärkas. En upprustning av statens och näringslivets samarbete på exportområdet måste kort sagt påskyndas. Därför föreslår Vänsterpartiet 200 miljoner kronor till exportfrämjande åtgärder för perioden 2010–2012.

14 Konkurrensverket

Den del av Konkurrensverkets anslag som ska gå till ett försvårande för den offentliga sektorn att driva verksamhet som inte den borgerliga regeringen anser vara i linje med regeringens politik, säger Vänsterpartiet nej till. Vi minskar därför Konkurrensverkets anslag med 10 miljoner kronor i detta stycke för 2011.

15 Fri programvara

Vi vill införa en svensk motsvarighet till Norges nationella kompetenscenter för fri programvara. Det centret hjälper såväl den offentliga sektorn som företag och andra att gå över till fri programvara, bl.a. i syfte att spara pengar och öka konkurrensen i mjukvarubranschen.

Till en början budgeterar vi 10 miljoner kronor till centrets verksamhet. Från 2011 anslår vi 20 miljoner kronor till centret och för 2012 anslår vi 50 miljoner kronor, för att ge det möjligheter att lägga beställningar på fri programvara inom nyckelområden och belöna projekt som varit till särskild nytta i svensk ekonomi.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 1 oktober 2009

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Lena Olsson (v)

Kent Persson (v)

Jacob Johnson (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)